

Landskap: *Blekinge* Upptecknat av: *Anna-Lise Petrusson*
Härad: *Listers* Adress: *Karlshamn.*
Socken: *Mörum* Berättat av: *Julius Johansson*
Uppteckningsår: *1934* Född år *1868* i *Mörum*

Uppteckningen rör *Laxfisket i Mörum.*

Saxfisket i Mörrum.

Ursprungligen var allt fiske kronans. Men flera uppsyningsmän, som voro illa omtyckta, försvunno ö tilldelas sedan vid kronans, drunknade och hemmansägarnas åtag sig sedan själva stöta fisket. De fångas undan i fisket 2-3 dar i veckan.

Men man fick ej fiskeslott efter skandiätt. T. ex. Kråkegården har ej fisker, fastän den ligger längs ån.

Fiskesplatserna räknades efter som kronan då lämnade bort. Kronan överlämnade dels Holmen, Kabinettet ö Gisspan, dels Gäddeöls flodslott, Torråsa, Gisspan, Norrved, Grindane (Kabbaväst). Helt för egen del behöll kronan Kungsborn. Sin behöll kronan i de överlätna fiskerna $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$ etc. alltefter fångsten, som blev.

På så sätt kom fiskerätten ut till de olika gårdarna. Sedan blev lotter sammanslagna, och då blev det större fisken.

Enskilda fisken (utan att koman har någon andel) nuvar om Grindarum:

Hultagårds fiske, öster om ån,

Åsgårds fiske, väster om ån,

Årshens fiske, Årshens fiske

{ Kungsgårds fiske väster om ån

{ Hönsebyggets " öster om ån

{ Vitstjärns " väster " "

{ Kyllingaryts " öster " "

I norr: Kallebergs fiske. Fenarna vid Kungsbrov. Nu har koman köpt alla de enskilda del: fisken (1929-1930).

Rösteriet ö luvboden var komanens.

Polkällaren var verksam mot Ljufiskarna.

Färfis plöskade de undan honom. (Bränktis en
mörk näs.)

Laxfångsten för varje dygn delades vid
konnans lacobd. Där pekades fisken. Del-
ningen av fångsten tillgick så, att all laxen
utbreddes och vajdes. Därpå drogs lott om,
vilken delägare, som först skulle få sin del.
Lotten drogs på så sätt, att en av delägarna
höll en kniv i höger hand. Om man
så: "legg!" och kastade kniven och om
eggen föll mot laxen, fick han böja.
Om baken av kniven föll emot, fick näs-
maste delägare böja. Sedan: Tur och
ordning nummer efter nummer, och var
och en Fag sin lax.

Om fanns det laxar, så det var råd
att ta någon. Litvorda Fag konnan av l. et

40 laxar först 20 laxar. Sedan tog kinnan i ord-
ningsföljd efter delägarnas nummer och stor-
lek i arvelsen (4, 2 eller 1 lax). Tjätten no-
terades för att efter slutlig uppgörelse utjämnas.

Kinnans del, som var bortarrenderad
till bolag tidigare, senare till enskild, om-
händertogs av arrendatorn. Under tid bolag
arrenderade detta fisker, beordres laxeri och
försälldes från kronolaxboden, där ännu gamm-
malt rökeri och saltbodar kvarstod.

En arrendator hade alltid förväns-
rätt till ett arrende vid högre bud av annan
spekulator.

Åtta politiskioter med lax hade man
då för tiden. Alla fick den ragnas med laxen.

När tjännarna staldes tog de undan, att de
inte ville ha lax mer än en gång om den högst.

Laxfiske.

Laxfiske sker till Bygget här i Vekerman.
Lacarna komma norrifrån i garnen.

De nägot är vid Hjätten på lacen
"kör" de på, så att de flesta fångas
just i ramben (se bild!) Vinklarna är egentligen
ej lodligt, för ej sättas, men man gör det ändå.

Vid fall byggs här och "kätan" sätts
i dem. Landgångar (*) vid sidorna.

Man kanner med spår, om någon
lax finnes i karret. (Denna bild uppifrån)

För att karan ska stå stadig
frånkors de med träkors fyllda med sten.
(Se vidstående fig!)

Grunn öppning en kommer
lacen in och spårarna den

simmar rätt fram till den och ej ut igen.

6-8 fanns öppning.

